

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ
ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА
НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ БЕРДАН
ЗА 2022. ГОДИНУ**

Доњи Милановац
Децембар 2022. год.

I УВОД

Извештај о реализацији програма управљања Националним парком Ђердап за 2022. годину израђује се на основу члана 54. став 5. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), а у складу са Програмом управљања Националним парком Ђердап за 2022. годину.

II ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Главни циљеви и задаци дефинисани су Програмом управљања Националним парком Ђердап за 2022. годину.

1. Организована и комплексна научна истраживања флоре и фауне Националног парка Ђердап, стручно презентовање добијених резултата;
2. Едукација као основ заштите природе и животне средине. Едукација уопште спада у најважније циљеве управљања заштићеним подручјем;
3. Међународна сарадња као основ унапређења заштите природе, унапређења управљања, размене и промоције стручних искустава у управљању заштићеним подручјем.
4. Активности везане за промоцију UNESCO Global Geopark Networks и Геопарка Ђердап

Услови рада (организациони, материјално-фин., кадровски, правни)

Јавно предузеће Национални парк Ђердап је организовано на начин којим је у оквиру јединствене организационе, економске и пословне целине, обезбеђено рационално обављање послова, квалитетно, стручно и ефикасно руковођење, законит и благовремен рад и сталан надзор над обављањем послова.

Послови су организовани у четири (4) сектора, седам (7) служби и три (3) радне јединице и то на следећи начин:

1. Сектор заједничких послова, који води саветник директора за заједничке послове (1 запослени), у чијем је саставу:

1.1 Служба за економско-финансијске послове

1.2 Служба за комерцијалу, план и анализу.

2. Сектор за заштиту и одрживи развој, који води саветник директора за заштиту и одживи развој (1 запослени), у чијем су саставу:

2.1 Служба заштите, унапређења, промовисања и одрживог развоја

2.2 Служба заштите и унапређења лова и риболова

2.3 Служба чувара „Националног парка Ђердап“

3. Сектор за правне, опште и послове туризма, који води саветник директора за правне, опште и послове туризма (1 запослени), у чијем су саставу:

3.1 Служба за правне и опште послове

3.2 Служба за информације, презентацију, туризам и Геопарк

4. Сектор за планирање газдовања шумама, који води саветник директора за планирање газдовања шумама (1 запослени), у чијем су саставу:

4.1 Радна јединица Текија

4.2 Радна јединица Доњи Милановац

4.3 Радна јединица Добра

Предузеће је материјално и финансијски обезбеђено за извршавање послова и радних задатака.

Кадровски је предузеће, у погледу броја радних места према Правилнику о систематизацији већим делом попуњено (од 150 извршилаца према Правилнику, попуњено је 97 извршилачких места).

Нереализовани задаци

Активности које нису реализоване а предвиђене су Програмом управљања Националним парком Ђердап за 2022.годину су: набавка униформе за запослене у служби туризма, израда пројектне документације за изградњу зип-лајн адреналинске стазе, радови на изградњи обалног прилаза Трајановој табли, адаптација помоћног објекта у Орешковици, културно-образовне активности и манифестације, штампа монографија, ревизија правилника о безбедности ИКТ. Наведене активности нису реализоване услед недостатка финансијских и материјалних средстава, као и недовољне кадровске опремљености.

Као што се из наведеног закључује, реализација активности дефинисаних Програмом је на високом нивоу. Мониторинг врста и станишта је приоритет и као такав је скоро у потпуности реализован. Одржавање и обележавање подручја се врши у континуитету, па је и ове године извршено постављање табли за обележавање геолошког наслеђа, рибарског подручја, идр. Санирани су сметлишта и организовано одвожење кабастог отпада у сарадњи са локалним комуналним предузећима.

Посебна пажња је посвећена едукативним активностима и из тог разлога је одржано преко 20 едукативних радионица са предшколским и основношколским узрастом. Активно учешће у изради Просторног плана подручја посебне намене националног парка Ђердап који је ступио на снагу.

ИЗВРШЕЊЕ ПОСЛОВА

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.1. Чување

3.1.1. Служба чувара заштићеног подручја

Најважнији акт Националног парка Ђердап је Правилник о унутрашњем реду чија садржина и начин доношења су у директној корелацији са Законом о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15). На Правилник о унутрашњем реду и

чуварској служби Националног парка Ђердап добијена је сагласност Министарства заштите животне средине 19.10.2021. Правилником је дефинисано да службу чини 13 чувара од којих, тренутно, 12 има положен стручни испит.

Чувари заштићеног подручја распоређени су по реонима. Приликом обављања службених послова, исти се најчешће обављају појединачно, а у случају конкретних синхронизованих акција, у већем броју. Активности се спроводе на основу распореда, као и у зависности од ситуације на терену и тренутних потреба.

У току 2022. године чуварска служба је вршила обилазак подручја Националног парка Ђердап аутомобилима и моторима и то у дужини од 82 839 km. Сачињено је 323 записника и то за бесправне грађевинске радове 5, остало 318. Контролисано је 1825 лица.

За бруто зараде чувара заштићеног подручја утрошено је 12.579.599,00 динара а планирано је 14.234.818,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
14.234.818,00	12.579.599,00	100%	МЗЖС ЈПНП Ђердап	9.360.000,00 3.219.599,00
Извршиоци Активности	Служба чувара Националног парка Ђердап			

3.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво, дневнице, опрема..)

Гориво и мазива за мопеде и аутомобиле. Трошкови регистрације и одржавања возила и трошкови канцеларијског материјала.

За наведене активности утрошено је 1.000.000,00 динара од планираних 1.100.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
1.100.000,00	1.000.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	1.000.000,00
Извршиоци Активности	Служба чувара Националног парка Ђердап			

3.1.3. Набавка средстава рада (превозна средства)

Набављено је пловило за 12 особа путем донације од стране UniCredit банке за потребе презентације. Реализована је набавка ванбродског мотора 150-177кц за потребе рибочуварске службе.

За наведену активност утрошено је 6.192.000,00 динара, а планирано је 5.400.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
5.400.000,00	6.192.000,00	100%	ЈП НП Ђердап UniCredit банка	1.944.000,00 4.248.000,00
Извршиоци Активности	Служба чувара Националног парка Ђердап			

3.1.4. Бруто зараде осталог особља код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем

За бруто зараде особља утрошено је 101.040.473,00 динара, а планирано је 100.132.958,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
100.132.958,00	101.040.473,00	100%	ЈПНП Ђердап	101.040.473,00
Извршиоци Активности	Служба рачуноводства Националног парка Ђердап			

3.1.5. Едукација запослених

Сложеност управљања заштићеним подручјем се повећава из дана у дан. Динамика екосистема и природних процеса, као и однос човек-природа чине ову област још захтевнијом, постављајући стандарде за едукацију запослених у овој области. У 2022. години запослени су похађали тренинге и радионице и присуствовали семинарима у циљу квалитетнијег обављања радних задатака.

- У Врњачкој Бањи је, у организацији Инжењерске коморе Србије – Извршног одбора Матичне секције просторних планера, одржана конференција “Сусрети просторних планера Србије – 2022“ на тему „Однос планирања и пројектовања у актуелној пракси“. У оквиру конференције одржан је и панел посвећен планирању подручја заштићених природних добара и изворишта водоснабдевања којим је био обухваћен и Национални парк „Ђердап“. Овом су приликом представљена планска документа заштићених подручја, било је речи у којој мери су плански документи унапредили стање на терену или помогли у реализацији одређених активности, а у ком домену нису успели да одговоре изазову. Панелисти су говорили како избећи „дуплирање надлежности“ у планском/управљачком документу, а тиме и потенцијалну конфузију на терену, а чуле су се и сугестије како управљачи могу да помогну обрађивачима приликом израде планских докумената и на који начин је најбоље остварити сарадњу. Конференција је окупила око 100 учесника, укључујући и представнике институција, струковних организација и удружења који се баве просторним планирањем. Циљ одржавања ове конференције јесте унапређење струке просторног планирања кроз размену искустава одговорних планера, презентације

проблема из праксе израде планова и начина њиховог решавања, презентације нових информационих технологија које се користе у пракси, размену искустава са гостима предавачима.

За едукацију запослених утрошено је 485.148,00 динара од планираних 600.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
600.000,00	485.148,00	100%	ЈПНП Ђердап	485.148,00
Извршиоци	Служба заштите и развоја			
Активности	Служба за туризам			

3.1.7. Чланарине за Европску и Светску мрежу геопаркова

На основу Статута Светске мреже геопаркова, чланство у Светској мрежи геопаркова је обавезно. Сваки члан плаћа годишњу чланарину у износу који предлаже Извршни одбор Светске мреже, а одобрава Генерална скупштина.

За наведене активности утрошено је 235.037,00 динара од планираних 400.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
400.000,00	235.037,00	100%	ЈПНП Ђердап	235.037,00
Извршиоци	Служба туризма			
Активности				

3.2. Заштита, праћење стања и унапређење природних и створених вредности

3.2.1. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених врста флоре националног парка

Током 2022. године вршен је мониторинг популација врста *Pulsatila vulgaris subsp. grandis*, детерминација станишта врста из фамилије *Orchidaceae*, утврђивање распрострањења популација строго заштићених реликтних биљних врста *Calluna vulgaris*, *Taxus baccata*, *Illex aquifolium* и *Daphne laureola*. Није утврђено присуство строго заштићених врста *Crocus banaticus*, *Veronica bachofenii*, *Elatine triandra* и *Ranunculus lingua*.

Што се тиче детерминације станишта врста из фамилије орхидеја, извршен је обилазак локалитета у оквиру реона Доњи Милановац (Бољетин, Шомрда) где је регистровано присуство 5 врста (*Anacamptis morio*, *Anacamptis mascula*, *A.militaris*, *A.purpurea*, *A.pyramidalis*) За станишта на наведеним локалитетима узете су ГПС координате у циљу допуне база података.

Мониторинг врсте *Pulsatila vulgaris subsp. grandis* вршен је у марту и априлу, на локалитету у газдинској јединици „Штрбачко корито“ у 67. одељењу у кањону Велики

и Мали Казан. Приликом првог обиласка локалитета популација се налазила у фази почетка цветања, што је отежало утврђивање прецизније бројности популације. Укупно су избројане 32 јединке. Током другог обиласка утврђено је да је у већој мери цветање завршено, да су поједине јединке промениле боју цветова и да је неколико јединки у фази отварања цветова. Општа оцена стања је да је дошло до поремећаја у бројности јединки, различитом времену и дужини цветања. Уочени поремећај је вероватно условљен климатским факторима.

Calluna vulgaris се у Националном парку Ђердап налази на подручју ГЈ „Ђердап“ на мзв. „Петров брег“ и „Лепа главица“. Популација је стабилна.

За наведене активности утрошено је 40.000,00 динара од планираних 100.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
100.000,00	40.000,00	90%	ЈПНП Ђердап	40.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

3.2.2. Истраживање диверзитета птица НП Ђердап

На основу теренских истраживања птица на подручју Националног парка Ђердап, забележено је укупно 29 врста птица које су приоритетне врсте за заштиту према НАТУРА 2000 програму.

Птице грабљивице забележене током 2022. године на подручју националног парка:

- Сури орао *Aquila chrysaetos*: присутан је на подручју Националног парка Ђердап током целе године. На подручју Великог и Малог Штрбца присутан је један пар. На подручју Босман-Соколовац-Курматура евидентиран је један примерак.

- Белорапан *Haliaeetus albicilla*: присутан је на подручју Националног парка током целе године. У зимским месецима је бројнији. У току зиме евидентирани су две јединке на Голом Брду, две јединке на Бољетинском Гребену, једна јединка у Поречком заливу, једна јединка на подручју Чезаве (између Добре и Брњице). У току летњих месеци евидентирана је једна јединка на територији Брњица-Добра, као и две јединке на Бољетинском Гребену.

- Сиви соко *Falco peregrinus*: евидентиран је на подручју Малог Штрбца (једна јединка), као и на подручју Босман-Соколовац (једна јединка).

- Орао кликташ *Aquila pomarina*: евидентиран је током сезоне гнезђења на подручју Мироч-Копана Главица, као и на подручју Голо Брдо- Текија.

Првог викенда у октобру организован је „Викенд посматрања птица“ и то у сарадњи са ОШ „Вук Караџић“ – секција „Млади чувари Националног парка Ђердап“.

За наведену активност утрошено је 20.000,00 динара од планираних 50.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
50.000,00	20.000,00	90%	ЈПНП Ђердап	20.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

3.2.3. Зимски попис птица на воденим површинама НП Ђердап

Током јануара 2022. водостај Дунава био је висок. Извршен је обилазак деоница између Добре и Караташа. Бројање је рађено са обале, а учествовала су два радника Националног парка Ђердап. Укупно је забележено 19 врста, односно 670 јединки, а укупна бројност за национални парк процењује се на преко 3.000 јединки. Најбројнија врста била је *Fulica atra* (238 јединке), затим *Phalacrocorax carbo* (89 јединки), *Anas platyrhynchos* (85 јединки), остале врсте броје мање од 50 јединки. Регистрован је и један налаз врсте *Aix galericulata* чији је нативни ареал Азија.

За наведену активност утрошено је 20.000,00 динара од планираних 30.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
30.000,00	20.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	20.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

3.2.4. Мониторинг водоземаца и гмизаваца

Наставак активности након завршетка пројекта који је реализован 2018. године у сарадњи са Институтом за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ из Београда. Наставак теренских истраживања, картирање репродуктивних центара водоземаца, попис врста водоземаца које користе репродуктивне центре, допуна базе података водоземаца и гмизаваца. Током 2022.године извршен је обилазак 13 локалитета од који су 2 новорегистрована. У овире ових 13 локалитета утврђено је присуство 8 врста. Утврђена су два нова налаза врсте *Rana temporaria* на локалитетима у Бољетину и околини Градашнице.

За наведену активност утрошено је 20.000,00 динара од планираних 30.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
30.000,00	20.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	20.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

3.2.5. Допуна базе података спелеолошких објеката Националног парка Ђердап

Теренска истраживања са допуном базе података. База садржи пописане објекте са ГПС координатама.

За наведену активност утрошено је 5.000,00 динара од планираних 10.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
10.000,00	5.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	5.000,00
Извршиоци Активности	Сектор заштите и развоја			

3.2.6. Мониторинг климе

У циљу праћења и анализе метеоролошких параметара извршена је набавка метеоролошких станица у Добри, Доњем Милановцу, Текији и на Плочама. Крајем 2020. године извршена је надоградња станица у циљу добијања прецизних података. Подаци се прикупљају, извршиће се њихова анализа, а конкретни закључци се могу донети након вишегодишњег праћења параметара. С обзиром да није било кварова, није било ни утрошка планираних средстава.

За наведену активност није било трошкова.

3.2.7. Мониторинг сисара

Вршено је праћење кретања крупних сисара помоћу фото замки на терену. Успостављена је база података која се свакодневно ажурира. Забележене су јединке вука, а након много година и јединке риса. У новембру је једна јединка риса повређена на магистралном путу Београд-Кладово и збринута је у Зоолошком врту у Бору. Јединка ће бити маркирана и праћена помоћу ГПС огрлице у сарадњи са Биолошким факултетом из Београда. У мају је снимљена и јединка мрког медведа док су у непосредној близини границе са Србијашумама пронађени трагови мрког медведа.

За наведену активност утрошено је 50.000,00 динара од планираних 50.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
50.000,00	50.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	50.000,00
Извршиоци Активности	Сектор заштите и развоја			

3.2.8. Обнављање ознака граница Националног парка Ђердап и посебно заштићених делова подручја

Настављене су активности на обележавању граница на терену између државног поседа и поседа сопственика.

За наведену активност утрошено је 110.000,00 динара од планираних 120.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
120.000,00	110.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	110.000,00
Извршиоци	Служба заштите и развоја			
Активности	Служба план. и газдовања шумама			

3.2.9. Пројекат „Истраживање трчуљака (*Carabidae*) Националног парка Ђердап“

Испитивања фауне трчуљака Националног парка Ђердап спроведена су у периоду од 1.7.2022. до 30.9.2022. Теренским истраживањима били су обухваћени локалитети у следећим подручјима: Добра, Брњица, Кожица, Нови Сип и Кладово. Приликом теренских обилазака, регистровано је 30 врста трчуљака, односно око 1/4 свих врста трчуљака које насељавају Национални парк Ђердап, што указује на велико богатство фауне трчуљака у наведеном подручју. Значајно је истаћи да су евидентирани и ретки, ендемични и заштићени таксони трчуљака у већем броју, што указује на њихове стабилне и бројне популације. Припремљено је и идејно решење научно-популарне брошуре "Инсекти Националног парка Ђердап" (издавач ЈП "Национални парк Ђердап"), чије публикавање се очекује у јануару 2023. године. У брошури је приказано 26 репрезентативних врста инсеката, који живе на подручју Националног парка Ђердап. Ова публикација је намењена свим узрастима, а нарочито деци.

За наведену активност утрошено је 792.000,00 динара од планираних 792.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
792.000,00	792.000,00	100%	ЈПНП Ђердап МЗЖС	292.000,00 500.000,00
Извршиоци				
Активности	Служба план. и газдовања шумама			

3.2.10. Изложбена поставка стена Геопарка Ђердап и израда петрографских сувенира

Реализација ове активности могућа је само уз предходну израду Пројекта поставке Геодиверзитета Геопарка Ђердап. За израду Пројекта ангажован је мастер примењених уметности, који треба да осмисли естетску презентацију форме различитих стена. Пројекат ће бити израђен до краја текуће године и садржаће образложење решења, предмер радова и предрачун трошкова набавке материјала,

техничких радова на уређењу простора, израду скуптуре амонита (симбола геопарка). Овај Пројекат представља завршетак прве фазе Гео збирке – поставке на отвореном. Осмишљена су и израђена три гео сувенира који ће се наћи у продаји у сувенирницама Националног парка Ђердап током 2023.године.

За наведену активност утрошено је 600.000,00 динара од планираних 600.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
600.000,00	600.000,00	100%	ЈПНП Ђердап МЗЖС	100.000,00 500.000,00
Извршиоци Активности	Служба план. и газдовања шумама			

3.3. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

3.3.1. „Атласа народног градитељства Националног парка Ђердап“ и „Крајолици Геопарка Ђердап као културно наслеђе“

Регистровано је 550 објеката (позиционирано и израђена је фотодокументација). Израђен је текст монографије који ће током наредне две године бити допуњен фотодокументацијом и текстом за подручје Геопарка Ђердап.

За наведену активност није било трошкова.

3.4. Приоритетне мере и активности на управљању природним ресурсима

3.4.1 Задачи и активности на заштити и управљању шумама

3.4.1.1. План гајења шума Националног парка Ђердап

Годишњим планом газдовања шумама за 2022. годину предвиђени су шумско-узгојни радови који представљају основу унапређења шумског фонда и проширења шумских ресурса Националног парка Ђердап. Попуњавање природно обновљених површина сетвом није извршена из разлога што је година била изузетно сушна и није било урода семена потребног за реализацију планираних радова. Остали радови извршени су у задовољавајућем обиму.

За наведене радове утрошено је 4.998.149,65 динара од планираних 1.560.018,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
4.998.149,65	1.560.018,00	90%	ЈПНП Ђердап	1.560.018,00
Извршиоци Активности	Служба план. и газдовања шумама			

Табела 1. Реализација плана гајења шума

Ред. бр.	ОПИС ВРСТЕ РАДОВА	јед. мере	план 2022.	Реализ. 2022.
			Количина	Количина процена
	1	2	3	4
1	Прореди у високим састојинама	ha	287,22	349,97
2	Прореди у издан. састојинама	ha	517,03	446,45
3	Рахњање земљишта за сетву семена	ha		
4	Сеча избојака и уклањ. корова	ha		
5	Обнављање природним путем (опл.сеча)	ha	784,71	749,22
6	Припрема земљ. за пошум. садњ. садница	ha	1,67	
7	Вешт. пош. садњом (сан. пож. ручно)	ha		
8	Поп. прир. обн. површ. сетвом	ha	1,21	
9	Поп. прир. обн. површ. садњом	ha	3,8	3,6
10	Чишћење у младим природним састојинама	ha	8,73	
11	Пошумљ. пож. и прип. за пош.	ha		
12	Окопавање и праћење у култ.	ha		
13	Прип. пож за пош. садњом	ha		
14	Осветљавање подмлатка ручно	ha	91,58	
15	узгојно-санитарне сече	ha	204,22	158,24
16	Обнављање састојина - чиста сеча	ha	3,58	
17	Вештачко пошумљавање сетвом омашке	ha		
УКУПНО			1903,75	1707,48

3.4.1.2. Заштита и унапређење стања шумских екосистема

Спровођењем мера заштите шума од биљних болести и штеточина на основу Годишњег плана заштите шума вршено је праћење шумских штеточина ентомолошког (губар, мразовци, савијачи) и фитопатолошког порекла (гљиве) током године у сарадњи са Шумарским факултетом и Институтом за шумарство - Београд. Овде се подразумева сарадња у размени података са Катедром заштите шума на Шумарском факултету, праћење стања на терену и достављање узорака на испитивање Институту за шумарство у Београду. Планирано је да се постави 230 лепљивих појасева, али радови нису извршени из разлога што на тржишту нема довољних количина лепка за инсекте који се користи у те сврхе. Због повољних временских услова, са доста падавина у периоду када се јављају шумски пожари, процењено је да нема потребе за чишћењем противпожарних пруга.

За наведене активности утрошено је 214.603,00 динара од планираних 387.787,46 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
387.787,46	214.603,00	85%	ЈПНП Ђердап	214.603,00
Извршиоци Активности	Служба план. и газдовања шумама			

Табела 2. Реализација заштите и унапређивања шумских екосистема

Реализација Плана заштите шума НП "Ђердап" - Пројекција до 31.12.2022.г.				
р.б.	врста рада	јед. мере	план	реализација
1	узорковање граница хрста - контрола бројности мрзоваца	ком.	990	990
2	метод узорка - пребројавање гусеница на 1000 листова	ha	150,52	150,52
3	постављање лепљивих појсева	ком.	230	0
4	вршење пропаганде путем медија	ком.	125	125
5	чишћење пп пруга	km	3,68	0
6	Постављање феромонских клопки	ком.	150	150
7	Набавка и инсталација ПП камера	ком.	0	0
8	постављање табли обавештења	ком.	123	123

3.4.1.3. План шумских саобраћајница

Извршени радови на уређењу шумских саобраћајница утврђени су планом изградње шумских саобраћајница и шумског грађевинарства на подручју Националног парка Ђердап, а у складу су са Планом газдовања шумама за 2022. годину.

За наведене активности утрошено је 15.371.174,00 динара, а планирано 17.229.500,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
17.229.500,00	15.371.174,00	90%	ЈПНП Ђердап	15.371.174,00
Извршиоци Активности	Служба план. и газдовања шумама			

Табела 3. Реализација плана шумских саобраћајница

Ред. број	О П И С	План 2022.г.	Процена остварења за 2022. г.
1	2	3	4
	РЕДОВНИ ПОСЛОВИ		
1.	Чишћење меког кам.пута	59,20	65,78
2.	Чишћење тракторских влака	29,20	24,61
3.	Изградња колов. констр.Ф1	1,00	
4.	Изградња меког кам. пута	3,50	0,30
5.	Изградња тракторских влака	31,90	39,77
6.	Насипање меког кам. пута	1,00	
7.	Уградња пропуста (у ком)	38,00	
8.	Рекон.твр. кам. пута са нас.	1,10	
9.	Рекон. кам. пута са насипавањем	4,42	
10.	Одржавање путног појаса	21,40	12,50

3.4.1.4. План искоришћавања шума

Табела 4. Реализација плана искоришћавања шума

р.бр.	врста дрвета	врста сортимената	реализација плана 2022. процена (m ³)	остварена цена 2022. (дин.)
1	2	3	4	5
1	групи F	буква	73,68	14.724,93
2	групи L	буква	365,38	8.295,12
3	групи I	буква	2436,35	4.404,81
4	групи II	буква	3510,65	3.080,76
5	групи III	буква	2971,60	2.266,08
6	групи ВОД	буква		
7	групи F	кићњак	11,92	19.710,94
8	групи K	кићњак	143,42	12.089,51
9	групи I	кићњак	506,44	10.248,75
10	групи II	кићњак	587,61	6.797,80
11	групи III	кићњак	490,29	4.059,57
12	групи ВОД	кићњак		
13	групи BC	кићњак	13,65	2.162,66
14	групи F	липа	0,66	10.687,50
15	групи L	липа	60,16	7.323,22
16	групи I	липа	462,77	4.768,40
17	групи II	липа	595,91	3.393,35
18	групи ВОД	липа		
19	групи I	граб	0,64	3.651,57
20	групи II	граб	2,81	3.257,51
21	групи ВОД	граб		
22	групи I	воћкарице	0,87	7.935,00
23	групи II	воћкарице	0,35	5.805,00
24	групи F	јавор	0,94	14.967,50
25	групи I	јавор	5,88	8.211,95
26	групи II	јавор	9,22	6.174,32
27	групи ВОД	отл		
28	групи I	б.јасен	9,73	9.484,17
29	групи II	б.јасен	12,90	4.944,27
30	групи I	млеч	2,08	8.430,83
31	групи II	млеч	3,37	6.337,50
32	групи I	јасика	14,01	3827,2
33	групи II	јасика	18,18	3099,46
34	групи II	багрем	1,94	3.359,17
35	групи РД	багрем	18,56	2.501,67
36	групи I	црни бор	2,99	5165,00
37	групи II	црни бор	10,26	4010,00
38	групи III	црни бор	3,64	2920,83
39	групи РД	црни бор	21,36	2175,00
40	групи I	боровац	0,54	5940,00
41	групи РД	боровац	0,74	2501,68
42	групи II	боровац	0,64	4611,67
43	групи F	цер	2,49	4850,00
44	групи I	цер	12,20	3435,00
45	групи II	цер	20,80	2173,33
46	групи ВОД	омл		
47	групи I	омл		
укупно техника			12407,63	
1	огрев I кл. I кат.	отл	128,10	2.005,46
2	огрев I кл. II кат.	отл	53926,42	1.400,05
3	огрев II кл. II кат.	отл	228,99	1.108,46
4	огрев I кл. II кат.	омл	3799,02	1.320,98
5	огрев I кл. II кат. од.це	отл	16,97	4.388,18
6	огрев I кл. I кат.	омл	4,90	1.884,55
7	огревно дрво - отпад	отл	798,62	1.012,39
8	огревно дрво - отпад	омл	19,92	792,73
укупно огрев			58922,94	
1	ВОД	отл	0	
укупно НП "Ђердап"			71330,57	
РЕКАПИТУЛАЦИЈА НП "Ђердап"				
укупно групи			12407,63	
укупно огрев			58922,94	
укупно ВОД			0	
укупно НП "Ђердап"			71330,57	

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
1.540.000,00	1.832.267,00	95%	МПШВ Управа за шуме	1.832.267,00
Извршиоци Активности	Служба планирања и газдовања шумама			

3.4.1.5. Планирање и уређивање шума

Израђена је Основа газдовања шумама за газдинску јединицу „Црни врх“. За Основе газдовања шумама за газдинске јединице „Ђердап“, „Кожица“ и „Десна река“ спроведен је поступак јавне набавке и израда основа је у току. Реализација се очекује током 2023.године.

За наведену активност утрошено је 2.158.800,00 динара од планираних 12.994.747,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
12.994.747,00	2.158.800,00	60%	ЈПНП Ђердап	2.158.800,00
Извршиоци Активности	Служба планирања и газдовања шумама			

3.4.2. Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

3.4.2.1. Спровођење мера гајења и заштите дивљачи утврђених годишњим планом газовања ловиштем „Ђердап“

ЈП „Национални парк Ђердап“ је за потребе прихрањивања дивљачи из сопствених средстава набавило 10940 kg кукуруза у клипу, 34050 kg кукуруза у зрну, 9800 kg сточне репе и 2300 kg соли у крупицама. Смањен је обим набавке прихране с обзиром на раст цена током године.

За наведену активност утрошено је 862.255,00 динара од планираних 3.697.200,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
3.697.200,00	862.255,00	80%	ЈПНП Ђердап	862.255,00
Извршиоци Активности	Служба ловства Националног парка Ђердап			

3.4.2.2. Техничко опремање службе ловства

У току 2022. године набављени су двогледи и футроле за карабине за потребе службе ловства.

За наведену активност утрошено је 204.999,00 динара од планираних 540.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
540.000,00	204.999,00	70%	ЈПНП Ђердап	204.999,00
Извршиоци Активности	Служба ловства Националног парка Ђердап			

3.4.2.3. Пројекат - Репроцентар дивљих свиња „Лубница“ у ловишту „Ђердап“

У циљу очувања квалитета популације, побољшања туристичке понуде и смањења штете од дивљачи, Ловном основом ловишта „Ђердап“ предвиђено је оснивање репроцентра у коме би се дивља свиња репродуковала у контролисаним условима при чему би овде произведене јединке служиле за побољшање ловно – туристичке понуде. Прва фаза пројекта одобрена је у 2016. години од стране Буџетског фонда за ловство. У 2018. години завршени су сви радови. Током 2022. године није било радова на техничком одржавању.

За наведену активност није било трошкова.

3.2.4.4. Уређивање и одржавање ловишта

Текуће одржавање постојећих чека као и набавка аутоматских хранилица за дивљач. Није извршена набавка трактора.

За наведену активност утрошено је 577.600,00 динара од планираних 2.996.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
2.996.000,00	577.600,00	80%	ЈП НП Ђердап	577.600,00
Извршиоци Активности	Служба ловства Националног парка Ђердап			

3.4.2.5. Управљање риболовним подручјем

Реализоване су све активности предвиђене Програмом управљања за 2022. годину које се односе на заштиту, развој и управљање риболовним подручјем и риболовном фауном, а које обухватају праћење бројности врста риболовне фауне, праћење количине изловљене рибе и заштита природних плодишта риба. Израђен је Програм управљања и услови за обављање привредног и рекреативног риболова на рибарском подручју Ђердап за 2022. годину. Министарство заштите живоне средине решавајући по захтеву Предузећа одобрило је селективни риболов сивог толстолобика

за период 01.07. до 30.09.2022. године у Поречком заливу. У наведеном периоду дозвољен је селективни излов сивог и белог толстолобика у неограниченим количинама уз обавезно присуство инспектора за заштиту животне средине у области заштите рибљег фонда.

У току 2022. године продато је 1148 дозвола за рекреативни риболов и 44 дозвола за привредни риболов..

За наведене активности утрошено је 3.228.000,00 динара, а планирано је 4.810.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
4.810.000,00	3.228.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	3.228.000,00
Извршиоци Активности	Служба рибарства			

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

На подручју Националног парка Ђердап вршена су следећа истраживања:

- Истраживање/маркирање строго заштићених и заштићених врста птица и слепих мишева - Природњачки музеј, Београд
- Предлог стратегије за очување инсеката опрашивача у Србији-за бољу будућност (SPAS), програм IDEJE (Фонд за науку Републике Србије) на подручју Националног парка Ђердап –Департамент за биологију и екологију (ПМФ Нови Сад) и Институт BioSens
- Испитивање спелеолошких објеката - Суви понор, Ибрин понор, Немачки понор и Ланиште - Академски спелеолошко-алпинистички клуб, Београд
- Испитивање радиоактивности у маховинама и лишажевима Националног парка Ђердап – Институт за примену нуклеарне енергије, Земун
- Теренска настава студената екологије – Департаман за биологију и екологију Природно-математичког факултета из Новог Сада
- Докторска дисертација – Економска одрживост, валоризација и унапређење управљања заштићеним природним добрима у Републици Србији- Никола Јовановић, Шумарски факултет Београд
- Испитивање дневних лептира Ђердапа – ПМФ Ниш

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

5.1. Активности

5.1.1. Спровођење одредница ППППН Националног парка Ђердап

Издавање услова за коришћење простора према усклађености са ППППН и Програмом управљања Националним парком Ђердап. У сарадњи са Заводом за заштиту природе кроз редовне консултације решавали су се предмети од значаја за развој

подручја Националног парка Ђердап у складу са одредницама ППППН Националног парка Ђердап. Активно учешће у изради Нацрта ППППН Националног парка Ђердап који је усвојен у новембру.

За наведену активност утрошено је 20.000,00 динара од планираних 20.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
20.000,00	20.000,00	100%	ЈНП Ђердап	20.000,00
Извршиоци Активности	Служба зашт. и развоја			

5.1.2. Активности на изради урбанистичких планова

Праћење јавних увида урбанистичких планова и активно учешће у изради истих. За наведену активност утрошено је 5.000,00 динара од планираних 10.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
10.000,00	5.000,00	100%	ЈНП Ђердап	5.000,00
Извршиоци Активности	Служба зашт. и развоја			

5.1.3. Санација сметлишта

Санирани су сметлишта у Бољетину, Добри и Текији у сарадњи са ЈКП „Доњи Милановац“ и ЈКП „Комуналац“ Кладово. Вршено је одвожење кабастог отпада из насељених места. Постављене су табле упозорења о забрани одлагања отпада на санираним површинама.

За наведену активност утрошено је 155.040,00 динара од планираних 600.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	износ
600.000,00	155.040,00	100%	МЗЖС	155.040,00
Извршиоци Активности	Служба зашт. и развоја			

5.1.4. Издајмљивање и постављање тоалета

С обзиром да је локална заједница указала на потребу постављања мобилних тоалета у циљу побољшања туристичке инфраструктуре, ЈП „Национални парк Ђердап“ је у спровело поступак јавне набавке издајмљивања и постављања 15 мобилних тоалета дуж Ђердапске магистрале. Због указане потребе, нарочито током туристичке сезоне, број издајмљених тоалета је повећан.

За наведену активност утрошено је 1.726.596,00 динара од планираних 2.142.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
2.142.000,00	1.726.596,00	100%	ЈПНП Ђердап	1.726.596,00
Извршиоци Активности	Служба зашт. и развоја			

5.1.5. Активности на обележавању подручја, изградњи и одржавању мобилијара за објекте геонаслеђа у Геопарку Ђердап

У складу са препорукама Светске мреже геопаркова настављено је обележавање објеката геонаслеђа и културно-историјског наслеђа на територији Ђердап Унеско геопарка. Сходно томе, урађене су и постављене информативне и промотивне табле.

За наведену активност утрошено је 1.360.380,00 динара од планираних 1.500.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
1.500.000,00	1.360.380,00	100%	ЈПНП Ђердап МЗЖС	860.380,00 500.000,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

5.1.6 Пројекат планирања, организације и изградње Контролно-информативних пунктова на подручју Националног парка Ђердап

Поред могућности предвиђених Законом и просторним плановима, постављање информативно-контролних пунктова на одређеним локацијама доприносе вишеструким користима управљача заштићених подручја.

Интенција Националног парка Ђердап је да се ови веома значајни објекти поставе на одређеним улазима водећи рачуна о могућностима избегавања непотребних трошкова (број радника на пунктовима) и примену најсавременијих технологија за контролу, информисање и наплату улаза у заштићено подручје. Управо из ових разлога било би оптимално решење да се униформно реализује ова могућност уз употребу савремених система контроле и наплате улазака.

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” се определило за увођење три информативно-контролне станице на подручју Националног парка Ђердап: Примарни улаз Голубачки град, Примарни улаз Кладово (Сип) и Примарни улаз Тополница.

У току 2022. године формирана је Комисија ради реализације Пројекта планирања, организације и изградње Контролно-информативних пунктова на подручју Националног парка Ђердап. Одржан је састанак у вези реализације три информативно - контролна пункта којем су присуствовали представници ЈП „Путеви Србије“, ЈП ЕПС, огранак ХЕ Ђердап, ТП „Тврђава Голубачки град“, „Телеком Србија“, Општине

Мајданпек и Општине Голубац. У циљу израде наведеног пројекта остварен је контакт са Грађевинским факултетом и ЦИП- ом.

С обзиром на комплексност самог пројекта, активност није у потпуности реализована те ће се наставити и током 2023.године.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
2.500.000,00	0,00	10%	ЛНП Ђердап	0,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

6.1. *Задаци на развоју културно-образовних информативно-пропагандних активности*

6.1.1. Одржавање презентација туристичких садржаја Националног парка Ђердап и Ђердап Унеско Геопарка

Национални парк и Ђердап Унеско геопарк представљени су у Покрајинском заводу за заштиту природе у Новом Саду. 8. априла отворена је изложба фотографија „Геопарк Ђердап“ – *Путовање кроз први и за сада једини геопарк у Србији*. Изложбу су отворили Наташа Сариф, в.д. директор Покрајинског завода за заштиту природе и Саша Несторовић, који је поздравио присутне у име Националног парка Ђердап.

Гостовање у емисијама на телевизији са националном ферквенцијом, као што су; „Бициклом кроз Србију“ на телевизији Прва, „ Шареница“ на РТС-у, телевизији Зајечар, телевизији Кладово, радио Нови Сад, као и многи интервјуи у новинама.

За наведене активности није било трошкова.

6.1.2. Сајамски наступи

Основни циљ наступа на сајмовима туризма је представљање вредности и садржаја туристичког одређишта, представљање постојећих и нових облика понуде, упознавање са конкуренцијом, пословно повезивање са партнерима, информисање потенцијалних посетилаца, али истовремено и ослушкивање све комплекснијих захтева туристичке тражње. У циљу рационализације трошкова, у заједничком представљању Туристичке организације Мајданпек, Кладово и Неготин као и туристичког простора Лепенски Вир на Сајму туризма у Београду, промовисане су културне и историјске вредности подручја.

За наведену активност утрошено је 306.223,00 динара од планираних 120.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
120.000,00	306.223,00	25%	ЈПНП Ђердап	306.223,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

6.1.3. Едукација и интерпретација

- Формирање секције Младих чувара Националног парка Ђердап у ОШ „Вук Караџић“, Кладово.
- Одржана радионица у ОШ „Светозар Радић“, Текија. Ова школа је амбасадорска школа Националног парка Ђердап у оквиру пројекта који реализује WWF.
- Радионица у ОШ „Вук Караџић“, Сип. Циљ радионице је био упознавање са природним вредностима Националног парка Ђердап.
- 21. март, Светски дан шума, организована радионица „Добро дрво“ за предшколце из ПУ „Марија Мунђан“, Доњи Милановац. Истог дана је организована и радионица „Добро дрво-суђење дечаку“ за ученике шестог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.
- 22.март, Светски дан вода, организовано предавање о значају подземних вода за ученике седмог разреда ОШ „ Вук Караџић“, Доњи Милановац
- Ученицима ОШ „Вук Караџић“ у Сипу је представљена друштвена игра „Ђердапска пустиловина“.
- Организована радионица за децу из ПУ „Марија Мунђан“, Доњи Милановац. Циљ радионице је упознавање са животињама Ђердапа.
- Поводом Дана заштите природе одржане су радионице за око 80 предшколаца из ПУ „Невен“, Кладово. Циљ радионица је био упознавање са животињским светом Националног парка Ђердап.
- Национални парк Ђердап су, 15. априла, посетили ученици ОШ „Светозар Радић“, Текија. Ова школа је амбасадорска школа Националног парка Ђердап, у оквиру пројекта који реализује WWF. За ученике је био организован низ едукативних активности на видиковцу Ковилово.
- 20. маја, поводом Светског дана пчела, одржана је презентација за ученике седмог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.
- 26. маја одржана је интерактивна радионица са представницима и волонтерима Геопарка Хаџег за ученике трећег, четвртог и седмог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац. Циљ радионице је промовисање вредности геопаркова и волонтеризма у геопарку.
- 27. маја одржана је интерактивна радионица са представницима и волонтерима Геопарка Хаџег за ученике четвртог разреда ОШ „Вук Караџић“, Кладово.
- 1. јуна је одржана презентација и предавање о пчелама за предшколце из ПУ „Марија Мунђан“, Доњи Милановац.

- Поводом обележавања Недеље геопаркова, одржана је радионица осликавања мотива геопарка на камену за талентоване ученике ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.
- Поводом обележавања Дана Националног парка Ђердап одржана је промоција монографије „Реке живота“ и изложбе фотографија, аутора Предрага Костина.
- Организована је посета и едукативно предавање за ученике шестог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.
- Одржана је радионица „Пчеле- више од меда“ за ученике ОШ „Вук Караџић“, Нови Сип.
- Одржана је радионица „Пчеле- више од меда“ за ученике првог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.
- Организована посета предшколаца из ПУ „Марија Мунћан“, Доњи Милановац. Предшколцима је презентована изложба фотографија како би упознали животињски свет Националног парка Ђердап.
- Одржана је радионица за ученике продуженог боравка ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац. Циљ радионице је био упознавање са биљним и животињским светом Националног парка Ђердап.
- Поводом обележавања Дечје недеље, 5. октобра, одржане су две едукативне радионице у Центру за културу, Кладово за ученике млађих разреда ОШ „Вук Караџић“.
- 7. октобра је одржано предавање о Геопарку Ђердап за предшколце из ПУ „Марија Мунћан“, Доњи Милановац.
- Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ учествовало је на 18. Дечијем филмском фестивалу. Слоган овогодишњег Дечијег филмског фестивала је „Свет је у Дечијим рукама“. Амбасадор фестивала је Урош Петровић, писац за децу. Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ је на фестивалу представило друштвену игру „Ђердапска пустоловина“ и одржало још две радионице на којима су деца имала прилику да се упознају са биљним и животињским светом Ђердапа.
- 26.октобра одржана је радионица о рибама за децу из ПУ „Марија Мунћан“, Доњи Милановац.
- Представници ЈП „Национални парк Ђердап“ су, 2.новембра, учествовали на у снимању емисије о еколошкој едукацији деце за ЗАМЕДИА, Т1 телевизију.
- 5. децембра је одржана презентација на тему професионалне оријентације за ученике осмог разреда ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац.

Едукација за рекреативне риболовце

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ у складу са чланом 43. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 128/2014) Правилником о обиму и садржини програма едукације рекреативних риболоваца („Службени гласник РС“, бр. 3/2016) и Годишњим планом управљања рибарским подручјем „Ђердап“ организовало је едукацију за рекреативне риболовце и том приликом су подељени едукативни флајери.

За наведене активности утрошено је 55.000,00 динара од планираних 240.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
240.000,00	55.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	55.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

6.1.4. Штампа едукативног материјала

За успешну реализацију едукативних активности неопходан је квалитетан дидактички материјал. У 2022.години штампана је едукативна игрица „Ђердапска пустоловина“.

За наведене активности утрошено је 242.481,00 динара од планираних 400.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
400.000,00	242.481,00	100%	ЈПНП Ђердап	242.481,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

6.1.5. Учешће на обукама и међународним састанцима Европске и Глобалне мреже геопаркова

Конференција Европских геопаркова одржана је у Вербанији (Република Италија) од 26. до 30.9.2022. године. Током Конференције одржан је и састанак Савета Европске мреже геопаркова којем су присуствовали представници геопаркова. Након пандемије Covid-19 ово је први састанак којем су присуствовали представници не само европских геопаркова, већ и геопаркова из Јужне Америке, Малезије, Ирана, Тајланда и Аустралије. На Конференцији је одржан и 46. координациони састанак Савета на којем је представљен програм јачања и развоја умрежавања чланова Савета, путем учешћа у радним групама.

За наведене активности утрошено је 120.000,00 динара од планираних 500.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
500.000,00	120.000,00	90%	ЈПНП Ђердап	120.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

6.2. Задаци и активности на развоју одрживог туризма

6.2.1 Управљање посетиоцима

Током 2022. године евидентирано је 9568 посетилаца из земље и иностранства. Управљање посетиоцима у 2022. години спроводило се у складу са Планом управљања посетиоцима Националног парка Ђердап. У циљу очувања ресурса и могућности да сваки посетилац на квалитетан начин доживи природу у Националном парку Ђердап, спроводио се стални надзор над бројем посетилаца како би се проценили или минимизирали негативни утицаји и пратио број посетилаца и њихово задовољство путем анкете ради формирања базе података и отклањања потенцијалних недостатака. Побољшању квалитета и разноврсности допринело се и истраживањем тржишта и праћењем туристичке тражње.

За наведене активности није било трошкова.

6.2.2. Наставак сарадње са туристичким агенцијама

ЈП „Национални парк Ђердап“ наставило је већ успостављену вишегодишњу сарадњу са више агенција из Србије и иностранства, као и са крузер компанијама које су претходних година организовано доводиле групе посетилаца и обилазак Националног парка Ђердап уврстиле у своје програме путовања. Успостављена је сарадња са другим рецептивним агенцијама и туроператерима заинтересованим да посете Национални парк Ђердап и исти су убацили у своју понуду.

За наведене активности није било трошкова.

6.2.3. Одржавање веб сајта Националног парка Ђердап

Веб сајт као важна маркетиншка компонента Предузећа пружа информације и привлачи својим професионалним графичким изгледом, модерним дизајном и садржајем. Пограм управљања Националним парком Ђердап за 2022. годину . Нови веб сајт омогућава једноставно коришћење, читање и кретање, као и оптимизовано приказивање, односно посетиоци могу да му приступе са било ког уређаја без губитака на пољу естетике и професионалног изгледа.

За наведену активност утрошено је 60.000,00 динара од планираних 72.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
72.000,00	60.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	60.000,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

6.2.4. Консултантске услуге за израду карте Геопарка Ђердап

Иако је материјал је припремљен, реализација ове активности се наставља и током наредне године, али су информације и подаци допуњивани и објављивани на веб презентацији Ђердап Унеско геопарка током године.

За наведену активност утрошено је 144.000,00 динара од планираних 180.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
180.000,00	144.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	144.000,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

6.2.5. Побољшање постојећих и развијање нових производа с нагласком на активни одмор

Ради побољшања постојеће понуде намењене посетиоцима, на најпосећенијим пешачким стазама и местима у Националном парку Ђердап осмишљен је и успостављен рад продајних места на којима су посетиоци могли да плате накнаду за посету заштићеном подручју, купе сувенир који одражава или симболизује карактеристике подручја и добију информације о читавој туристичкој понуди Националног парка Ђердап и Ђердап Унеско геопарка.

За наведену активност није било трошкова.

6.2.6. Рекламне и пропагандне активности

Закључен уговор за промоцију Националног парка Ђердап на порталу „Србију волимо“ на период од годину дана. Постављени су банери на почетној страни портала и на страницама Моја Србија и Путовања на којима се презентује Национални парк Ђердап, објављују текстови о активностима ЈП „Национални парк Ђердап“, врши промоција туристичких и природних потенцијала Националног парка Ђердап. Током године израђен је рекламни материјал (тематске кесе, фасцикле, блокови, флајери, хемијске и дрвене оловке), као и промотивни видео материјал.

За наведену активност утрошено је 537.274,00 динара од планираних 576.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
576.000,00	537.274,00	100%	ЈПНП Ђердап	537.274,00
Извршиоци Активности	Служба туризма			

6.2.7. Сарадња са планинарским друштвима

Успостављена комуникација са Бициклическо-планинарским клубом „Голубац“, док је настављена сарадња са Планинарским друштвом „Врх“ Кладово, Удружењем љубитеља природе „Дивљина“ Кладово и Планинарским клубом „Старица“ Мајданпек.

За наведену активност није било трошкова.

VII САРАДЊА

7.1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

Настављена је сарадња на конкретним активностима, које су од интереса за подручје парка, са локалном заједницом око решавања проблема на заштити и унапређењу националног парка.

Настављена је и сарадња са установама (предшколске и школске установе, ловачка удружења, спортски клубови, установе културе) и локалним становништвом кроз донације, а све у циљу побољшања сарадње и очувања вредности Националног парка Ђердап.

За наведене активности утрошено је 285.000,00 динара од планираних 300.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
300.000,00	285.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	285.000,00
Извршиоци Активности	ЈПНП Ђердап			

7.2. Сарадња са невладиним организацијама

У сарадњи са Светским фондом за природу (WWF Србија) пројекат „Заштићена подручја за природу и људе“ се у Србији спороводи у сарадњи са националним парковима Тара, Ђердап, Фрушка Гора и ЈП „Србијашуме“ и ЈП „Војводинашуме“, а финансира га Шведска међународна развојна агенција – Сидра. Сарадња и на пољу праћења урбанистичких планова и нацрта ППППН НП Ђердап у циљу правовременог реаговања и давања мишљења и примедби.

За наведене активности није било трошкова.

7.3. Међународна сарадња

Настављена је сарадња са Дунавским центром за компетенцију, Динарским луком, Дунавском мрежом заштићених подручја, као и Карпатском мрежом заштићених подручја.

- Рад Паркова Динарида у које су укључена заштићена подручја земаља ширег подручја Западног Балкана, као и кључни резултати постигнути у оквиру пројекта „За природу и људе“ представљени су на тематском састанку у Европском парламенту у Бриселу . Заштићена подручја Србије на овом скупу представљали су

директори ЈП „Национални парк Ђердап“, Саша Јаношевић и ЈП „Национални парк Тара“, Драгић Караклић. Домаћин представницима заштићених подручја из земаља региона који су чланови мреже Паркови Динарида, организација цивилног друштва и експертима из области заштите природе био је европски посланик из редова социјалиста и демократа (С&Д) Матјеж Немец. Према речима Матјажа Немеца акције, пројекти и платформе као што су Паркови Динариди, руше тезе „ да можемо природне ресурсе ставити у неке политичке или друштвене оквире“. Тематском састанку у Европском парламенту поред представника заштићених подручја Србије, присуствовали су и представници заштићених подручја из Црне Горе, Северне Македоније, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине и Републике Српске.

- У септембру, одржан је 11. по реду Симпозијум „Копачки рит – јуче, данас, сутра“ са међународним учешћем у Осијеку (Република Хрватска). Симпозијум су организовали ЈУ „Парк природе Копачки рит“, Факултет Агробиотехничких знаности Осијек и низ других институција Осијечко-барањске жупаније. Организацију су подржале међународне организације Мрежа заштићених подручја дуж реке Дунав и Балканска асоцијација за животну средину. Симпозијум је тематски био усмерен према биоразноврсности, екологији и заштити Парка природе „Копачки рит“, али и проблемима заштите природних добара дуж Дунава. На Симпозијуму је одржано око 70 излагања, а учествовали су и стручњаци из ЈП „Национални парк Ђердап“ који су представили рад „Инвазивне врсте на примеру пајасена (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swyngler, syn. *Ailanthus glandulosa* Desf), у Националном парку „Ђердап“.

- У Недељи геопаркова Европе, колеге и ученици волонтери УНЕСКО Светског Геопарка Хаџег из Румуније боравили су у Геопарку Ђердап од 25-28. маја. Током посете, волонтери су одржали по две радионице за ученике ОШ „Вук Караџић“ из Доњег Милановца и ОШ „Вук Караџић“ из Кладова. Поред размене искустава о раду Геопарка Хаџег и идеја како заинтересовати младе да постану волонтери у геопарку, гости су обишли и неке од објеката геонаслеђа Геопарка Ђердап (видиковац Ковилово, Голубачку тврђаву, Лепенски Вир, Прераст Шупљу стену и Археолошки музеј Ђердапа у Кладову).

За наведене активности утрошено је 90.000,00 динара од планираних 200.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	Извори средстава	Износ
200.000,00	90.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	90.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

VIII ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

8.1. Обрада захтева за мишљење за уређење простора на подручју Националног парка Ђердап

У текућој години поднето је 7 захтева. Након теренског обиласка локација, провере усклађености поднетих захтева са Просторним планом подручја Националног парка Ђердап, издато је свих 7 мишљења.

За наведену активност утрошено је 20.000,00 динара од планираних 20.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
20.000,00	20.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	20.000,00
Извршиоци Активности	Служба заштите и развоја			

8.2. Накнада штете од строго заштићених и ловостајем заштићених врста дивљачи

У 2022. години највећа штета је начињена на пољопривредним културама и пашњацима. Штету су највише проузроковале дивље свиње, а знатно мање јеленска дивљач. Комисија је извршила процену штете као и поравнање са оштећеним лицима и то у укупној вредности од 450.000,00 динара. Сви поднети захтеви су реализовани.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
1.000.000,00	450.000,00	100%	ЈПНП Ђердап	450.000,00
Извршиоци Активности	Служба ловства			

8.3. Преводилачке услуге

Превођење текстова за сајт Националног парка Ђердап.

За наведену активност утрошено је 1.500,00 динара од планираних 400.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
400.000,00	1.500,00	10%	ЈПНП Ђердап	1.500,00
извршиоци активности	Служба за туризам			

8.4. Услуге веб хостинга

Закуп сервера са контролним панелом и техничка подршка у функционисању електронске поште.

За наведену активност утрошено је 213.544,00 динара од планираних 552.000,00 динара.

планирана средства	реализована средства	реализација активности у %	извори средстава	Износ
552.000,00	213.544,00	100%	ЈПНП Ђердап	213.544,00
извршиоци активности	Служба за туризам			

Анализа реализације планираних активности –у односу на комплетан Програм управљања Националним парком Ђердап за 2022. годину, реализовано је 80% планираних активности.

**Финансијска реализација Програма управљања Националним парком Ђердап за
2022. годину**

I	ПРИХОДИ	
	Извори прихода	износ
1.	Средства буџета Републике Србије	
	1.1. Министарство заштите животне средине	17.360.000,00
	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	1.832.267,00
2.	Сопствени приходи	
	2.1. Приходи од обављања делатности	114.694.134,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	89.004.408,00
	2.3. Приходи од донација	4.248.000,00
	УКУПНО ПРИХОДИ	227.138.809,00
	Учешће прихода остварених наплатом накнада за коришћење заштићеног подручја (у %)	40%
	Врста расхода	
	A.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја	
	A.1. Чуварска служба	
	A.1.1. Бруто зараде чувара	12.579.599,00
	A.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво, регистрације аута, дневнице, опрема)	1.000.000,00
	A.1.3. Набавке средстава рада (чамац, возило, мотор и др)	6.192.000,00
	A.2. Одржавање заштићеног подручја	
	A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем и материјални трошкови њиховог рада (израда управљачких докумената, програма, пројеката, сарадња са локалним становништвом, институцијама и др.)	101.040.473,00
	A.2.2. Санација сметлишта	155.040,00
A.	A.2.3. Активности на обележавању подручја, изградњи и одржавању мобилијара за објекте геонаслеђа	1.360.380,00
	A.2.4. Изнајмљивање и постављање мобилних тоалета	1.726.596,00
	A.2.5. Обнављање ознака граница Парка	110.000,00
	A.2.6. Пројекат планирања, организације и изградње Контролно-информативних пунктова на подручју Националног парка Ђердап	0,00
	A.3. Презентација заштићеног подручја	
	A.3.1. Консултантске услуге за израду карте Геопарка Ђердап	144.000,00
	A.3.2. Сајамски наступи	306.223,00
	A.3.3. Рекламне и пропагандне активности	537.274,00
	A.3.4. Одржавање презентација туристичких садржаја	0,00
	A.3.5. Едукација и интерпретација	238.700,00
	A.3.6. Чланарина за Европску и Светску мрежу геопаркова	242.481,00
	A.3.7. Штампa едукативног материјала	55.000,00

	А.3.8. Учесће на обукама и међународним састанцима Европске и Глобалне мреже геопаркова	120.000,00
	Укупно А.0	125.807.766,00
	Б.0. Управљање посетиоцима	
Б.	Б.1. Побољшање постојећих и развијање нових производа с нагласком на активни одмор	0,00
	Б.2. Одржавање инфо стуба	0,00
	Б.3. Наставак сарадње са туристичким агенцијама	0,00
	Б.4. Управљање посетиоцима	0,00
	Укупно Б.0	0,00
	В.0. Регулисање имовинско правних односа	
В.	В.1. Накнада штете од заштићених дивљих животиња	450.000,00
	Укупно В.0	450.000,00
	Г. 0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја	
Г.	Г.1. Картирање и редовно праћење стања популација значајних, ретких и угрожених врста флоре и фауне	40.000,00
	Г.2. Истраживање диверзитета птица	20.000,00
	Г.3. Мониторинг водоземаца и гмизаваца	20.000,00
	Г.4. Допуна базе података спелеолошких објеката	5.000,00
	Г.5. Зимски попис птица на воденим површинама	20.000,00
	Г.6. Мониторинг климе	0,00
	Г.7. Мониторинг сисара	50.000,00
	Г.8. Пројекат "Истраживање трчуљака (<i>Carabidae</i>) Националног парка Ђердап	792.000,00
	Г.9. Израда "Атласа народног градитељства" за подручје Националног парка Ђердап	0,00
	Г.10. Изложбена поставка стена Геопарка Ђердап и израда петрографских сувенира	600.000,00
	Укупно Г.0	1.547.000,00
	Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса	
Д.	Д.1. Спровођење одредница ППППН НП Ђердап	20.000,00
	Д.2. Активности на изради урбанистичких планова	5.000,00
	Д.3. Управљање риболовним подручјем и риболовном фауном	3.228.000,00
	Д.4. План гајења шума Националног парка Ђердап	1.560.018,00
	Д.5. Заштита и унапређење стања шумских екосистема	214.603,00
	Д.6. План шумских саобраћајница	15.371.174,00
	Д.7. Планирање и уређивање шума	2.158.800,00
	Д.8. Уређивање и одржавање ловишта	577.600,00
	Д.9. Спровођење мера гајења и заштите дивљачи	862.255,00
	Д.10. Техничко опремање службе ловства	204.999,00
	Д.11. Репроцентар дивљих свиња "Лубница" у ловишту "Ђердап"	0,00
	Укупно Д.0	24.202.449,00
	Е.0. Сарадња	
	Е.1. Сарадња са локалним становништвом	285.000,00

Е.	Е.2. Међународна сарадња	90.000,00
	Е.3. Сарадња са невладиним организацијама	0,00
	Е.4. Сарадња са планинарским друштвима	0,00
	Укупно Е.0	375.000,00
И.	И.0. Остали некатегорисани послови	
	И.1. Обрада захтева за мишљење за уређење простора	20.000,00
	И.2. Одржавање постојећег WEB сајта	60.000,00
	И.3. Преводачке услуге	1.500,00
	И.4. Едукација запослених	485.148,00
	И.5. Услуге веб хостинга	213.544,00
	Укупно И.0	780.192,00
Укупни расходи		153.162.407,00

Саветник директора за
заштиту и развој
Драгана Милојковић, дипл.биолог

ЈП „Национални парк Ђердап“
в.д. Директор
Саша Јаношевић, дипл.инж.шумарства